

لیدوش شعرپن

جمع گن ات بازیج: خوشام غلام

گرڈبنیج اس سریلیک تر ځښونوئه: سرورشاه ارکان

دوشنبه- تاجیکستان

۲۰۱۹ نومبر ۱۰

وُز باور اُم

وُز باور اُم : دوره-تہ یاڻد گلزار مو مکلون سُود
وُز باور اُم : باغے امېڏ-تہ ماش بدخشون سُود
وُز باور اُم : اس آسمون-تہ نېښتیزد یے ستاره،
وُز باور اُم : روښنایے ته یم ماش بیه بُون سُود.
وُز ایلهٽ آدمین ون اُم وېچ اند نِست فرق اس حیون
وُز باور اُم دوره-تہ یاڻد: حیون ته انسون سُود.
خو گرگنوئه خه چس اُم ون اُم هزار غَذَدَه،
وُز باور اُم : دوره-تہ یاڻد کافر مسلمون سُود.
مورده مو داد لُود: اه نیاس، فاسے بنای، یاڻد-تہ دوره
ماش ره کشايت رهنا یے وخت قرون سُود

پست بنُمنی تے یام

آدمین یکدِگر فهم اُم- پست بنُمنی تے یام،
پے یکدِگر اند خو جمع اُم- پست بنُمنی تے یام.
چسبٽ یم سال څر هنگ نَرْجَهَدَه، نه سَتَ اُم خبر،
حرمت یکدِگر کهم-کهم اُم- پست بنُمنی تے یام.
آدم ګرم اس شیرینے یے زندگے نه پِست،
اما زندگے ابدے پے زندگے نه رِست.
ممکن سالگه مے وخت چس اُم: بیو پست بیو نِست،
تمه رد ته فکرے اس سهم اُم: پست بنُمنی تے یام.
روز-ات، ماه-یت سال چس اُم و هڈ لپ بی ثمر،
پس یکدِگر بَثَ تے یبن-ات، ڏپن بھر یکدِگر.
بنُمنی گفهن ماش پے تنه یت نِست اُم خبر
فِکرے سُخ ات فِکرے غَمَ اُم، پست بنُمنی تے یام.
وُز خو بدخشون مردم ارد خایین اُم مم سال:
ڦِد بر گذشته سالپن بیدے وے احوال،
لهکے تقاۓ ماش اند ڦِد به جایے جنجال،
قېت یکدِگر ارد رحم اُم، پست بنُمنی تے یام

ای مردم، وای مردم!

بیو مو(تو) بشهند لوقد، بیو نا بکار،
ای مردم، وای مردم!
پے گھپ ڪنپن صد پیڻ تکرار،
ای مردم، وای مردم!

هر جایندین یکجا دے ناست
اس گھپ اند پیڻا سُود گھپ،
نه یکبار وٺ گھپ سُود تیار،
ای مردم، وای مردم!

زندگے موند-ات، قسمت موند،
دِگه بین اند پے مو چیر؟
یا ُز مست ڦی-م، یا ُز ُبنیار،
ای مردم، وای مردم!

خو یخ قتے پُوند خه تے یے
فُکٹ چس ٻن-ات شہندین،
غپت سُڈج مردم ارد خمار،
ای مردم، وای مردم!

الا فال بین، وېڻ فال!

الا فال بین، وېڻ فال!
لهک ادے مم سال
مردم خایین ٻن سین اجرا:
کوڈک ٻن غلله سین،
یاشین صد ساله سین،
ات عاشقبن لهکے سین یکجا.
یېچ اُم تر تو خیز، آفال بین،
خایین کن اُم وېڻ تو یے فال.
یم زندگے سُڈج صافث قین،
فال وېڻ، څرهنگ-ته سُود یم سال?
څُب چس څرهنگ تاید یم سال،
مورد یماید ٿلو ٿو جید مېڻ.

یم سال نِرجهد هر رهنج شمال،
دے جهت موند پے تو فال امبد.
وُز خایین ام بعدے مم روز:
لپ دے سود مأش اند مأش الفت،
غلله سود حُلک ارد دلسوز،
حُلک سود غلله کِبنت حرمت.
الا فال بین، وېڈ فال!
لهک ادے مم سال
فُکب فرهپ بِن پے خو مراد:
غەچ بِن يار دے چار سین،
فُکب زریات دار سِن،
نهن بِن مه وِن بِن دهرڈ زریات.

قا زِمستون، قا خَرغ

قا زِمستون، قا خَرغ. بنھب اته مست قا ام وُز.
قا سِنترخ بِن قا تو درگاه قا پے تو درگاه ام وُز .
ات خرغ ارد نِست يے بندھ غیرے بي صایب گَدپن،
وابن ام ات، سِن ام خو یت، وېپ گَدپن همراه ام وُز.
نى وُز ام عاشق نِست، مست سام هوس موند تر گخای
مستے يند ام زمخ تر زمخ، وئى تر وئى، بناي پے بناي.
گاه اے جا يند گير سام ات، گاه ته تى-م تر يے گه جاي،
بوم جناو مېش پے چيد ات، بنھب دے سُت هر جا وُز.
وُز ليدوش ارد لوم: تو-ت نِست عاشق بِن دهرڈ اند کسل!
وُز ليدوش ارد لوم: مه زين تو خُبٽ خو بي اجل!
وُز ليدوش ارد لوم: گير سه، وخت يسْتے غل.
گنده عاشق، كلته سَگلگ، غلله بي پروا ام وُز.

وھڈ مو بشەند سالپن بِن تايد

اي بدخشون، تو دريا دستور،
وھڈ مو بشەند سالپن بِن تايد.
ئۇ يے بي كنار دھبنت اندير
بي ثمر وھڈ شمالپن بِن تايد.
غیرے اس عاشقے - يت مستے

اچگه-ی ام و ز نه فهمت دنیا غم.
 اس پی بیه و بق خُردنون سنمپن
 هر طرف مو خیالپن پن تاید.
 اس مو بین سَت جدا مو ارمونین،
 شِچ مو دل وهَّ اچب نه وزونپن،
 تُلو بیه دهنت اند بی چوپون
 هر طرف وهَّ مالپن پن تاید.
 خوند نفر همراه گون ڦد،
 پکِگرجهت در ارمون ڦد،
 گیر ام سُت خو پهله یرد ام چوبنت
 خوند نفر اندوالپن پن تاید.

ای مهرگ، گیرساو!

ای مهرگ، گیرساو! مو شعر نا تموم غل.
 حلواي عمریت تو خُبث وینت يو خلوم غل.
 ای مهرگ، گیرساو! مو دلند دوسکت هوس
 ات نا برئنت رېچ شراب ار مو جوم غل.
 ای مهرگ، گیرساو! کوکن دوسگه رحم ٿر،
 موندين یود اند مو رفیقون جعم ٿر
 مهکن تو اس ماش بزم اند یيو کهم ٿر
 موند ار مو باعے سَنت دوس- دوس ايوم غل.
 ای مهرگ، گیرساو! تياراً نه چود خو ساز،
 تا آخریخ موند نه نبستويچ مو اواز،
 یم وختے بزم، وختے رقصے، وختے ناز
 موند نا نوئزد رېچ مو مَست یم زغوم غل.

شاعر

شاعر خه ڦد یو باید خو قلم زئزد،
 خو خلق اند وے دهرڈ ات وے حلم زئزد
 بعد رویه راست ایجاد ڪښت خو ساز اند،
 شاعر باید راست پوند تيرقدم زئزد.

نى، مورد شهن اته شرف بکار نىست،

مورد چېھک اس هر طرف بکار نیست.
وُز رقت شفتالی-ته لوم هر یک خو سازاند،
مورد ډروغ ات شف-شف بکار نیست.

نی، وُز زور نه ڏه-م موند کتاب سود،
وُز زور نه ڏه-م مو شعر چاپ سود.
وُز راستی ام ایجاد خو سازاند،
وُز جون ڏه-م لهک ثواب سود.

لهکن ون ام، لهکن ون ام قینے،
لهکن کن پن، لهکن کن پن بد بینے.
وُز-ته بر ډروغ نه کن ام تعريف
نه تراکتور ات نه پخته چینے.

دھبنت اند درخت یے ځشکے خالے

وُز ام دھبنت اند درخت یے ځشکے خالے
نه فهم ام چهی یے نئڻج موند مو نهالے؟
تنه نو ات، ويئش قاق ات، نه بهره،
 فقط قسمت قتے موند مو ملالے.

نه بیو یپدک مو تئح ته تئح خورد کښت،
نه بیو ڏید ار کخار مو رئح خورد کښت
نه پرندہ مو تے نیشت رئح خورد کښت،
نه خو تلخے فهم ام نه خو حلالے.

نه فهم ام وُز خو یتاو ات خو تیداو،
نه فهم ام وُز خو یستاو ات خو میداو،
نه فهم ام معنی یے زندگے چیدا
دے جهت ام وُبس پرپشون ات خیالے.

اگر یکبارے مس ُبنیار ام نیست،
اما مسٹے ندے بد کردار ام نیست،
بے گون چُرت ڏه-م بے چے رد درکار ام نیست.
دے دستور قسمت ات، دے رهنگ تے طالعے.

صاقے جون

صاقے جون، کو ڦه شراب، تو مورد بُونه مهک.
ما-ت تو یاًم ڦراد خیال مو بِپگونه مهک.
و هڏ یا شپن پے خرغ خورد شب نشینے کن ٻن
و ز نه سام، مو نا اميد اس میخونه مهک.
و ز-ته هرگا ٿه سأو ام تر وے شب نشینے،
ساز لوقڈ مو رمے ڀبن خو ڪن ٻن مو بد ٻينے،
دے جهت نه سام-آ صاقے، کو لپ کے دم چينے،
موند مو چُرت وپرون، تو مے صاف وپرونہ مهک.
و ز تر شب نشینے سأو ام و هڏ شب نشينهن
تر مو یتاوبن خوش ات، جينگ و هڏ خوجعين ٻن.
ٿلو وبٺ اند ام طلاق و ز ڏاڌج وبٺ رزین ٻن.
آلیدوش، تو پروايرے مم زملونه مهک.

چهل سال

و ز ام و بسيئ تر مهارت نه ڦرود خو.
بعد اس خو مهارت یے راحت نه ڦرود خو.
راحت مے دُنيا تے یے ساعت نه ڦرود خو.
دوند جهت ملال اس خو خيال ات مے خو حال ام.

موندے مو مهارت مو چود یار پے بلا خو،
اس دستے شرابے مو چود غرقے گناه خو،
بعدے مو شراب زندگے یند چود مو فنا خو.
چيز ارد؟ و ز حيرون خُبُث اس خو سوال ام.

و ز ام گمون چود یم عمرے دراز خو،
بعد ام نه خو دوند چود سرافق ات، نه خو ساز خو،
هر جاندے ٻن لود- زواست ام خو اواز خو
شِچ اس یے چے یث نی خُبُث اس خو ملال ام.

شِچ ته سفر و ز مقابلے شمال ام،
چهل سال بکار مورد یے جای پر ته خو سال ام،
بعد-ته ازم اند و ز خو چهل ار خو جوال ام،
مورد زب نه ڦيد پستے، و ز شاعرے بال ام

نادر شنبه زاده یرد

اکو باع ات، اکه درخت، اما تو-ت دُوند یمند نیست
اکو چق-چق ات اکو بخت، اما تو-ت دُوند یمند نیست
اکه رِگُوف ات، اکه بنَخ، اکو چید، اکو درگاه.
اکه روز ات اکو وخت، اما تو-ت دُوند یمند نیست.
تو-ت ییوبت ڦُد یکم بارت نِشت خُرُونے لغات،
تو-ت ییوبت ڦُد خو دوره یند ات څه چود خو زف حرمت،
اما هر گاو ات خر اس که فِریپت پن پے تو شعرپن
دے جعت پن تو چو عیب دار ات تو کارپن زواست غلط.
پکبارے ار تو باع سلَم ات، چس اُم تو-ت دُوند یمند نیست،
فُکب دستارخون-تے جمع ات چس اُم تو-ت دُوند یمند نیست
یوندے چینے یبن سبن اُم، چس اُم یے چینے خالے
یے آدم دُوند یمند کهم ات، چس اُم تو-ت دُوند یمند نیست.
حافظ ایجایات-تے ته ناز کِبنت مردمے شپراز،
شنبه زاده شعرپن-تے ته پامپرے یبن کِبَن ناز.
هر تهم-ته وېچ څه بنايد لوقد-ته مېچ چناوپن نه نِشچ
نه تورسُن زاده اس ایسار، نه مومن شاه اس درواز.
پھرک ارد نه فارت اس خئبن وئبنتاو، اما تو-ت دُوند یمند نیست
بلبل ارد نه فارت روښتاو، اما تو-ت دُوند یمند نیست
هر چهی یے خُرُونے ساز ژیوج یېچپن فُکب تر تو باع،
فُکب اُم بیچ تو نِغښتا، اما تو-ت دُوند یمند نیست.

احمد ظاهر ارد

ای بلبل اوغون، بر وخت تويدي،
خوشبخت ڦُد، خوشبخت تويدي.
تو-ت عالمے سرات اند ڦُد شاه یے کلون،
اما افسوس، تېز اس تخت تويدي.
تو-ت تويدي خو شِچ صدایه نهی یت چنگ نیست،
تو-ت تويدي خو شِچ اوغون اند آهنگ نیست،
شِچ وېچ ډګه یبن نغور اُم نیست اس وېچ مئ،

دون جهت توندت وېچ آهنگ يگرنگ نست.
 شچ يۇندىءە صا بىل اند پىدا سۇد،
 دررو-تە يوبىك وە گل پىدا سۇد.
 شچ مخلصىءە اوغۇن-تە نۇدات لۇف ناڭ،
 يكبار-گە ظاھر كابىل اند پىدا سۇد.

مونك عادل بېك ارد

دریا-تە تىزد، دریا-تە رىست،
 آدم-تە تىزد، دۇنيا-تە رىست.
 با خايىشىءە مولا-تە تىزد
 با قدرتىءە مولا-تە رىست.
 هرچەى-تە خو نوبت-تە تىزد،
 هرچەى-تە خو قىمت-تە تىزد.
 تو-ت تويد، اما ماش قتىءە
 تو نۇم اتە ارواح-تە رىست.
 هر چى طبابت تو څه چود،
 هرچەى بىءە حرمت تو څه چود،
 وېچ اند-تە فُك وخت وېچ دل اند
 تو چق-چق ات نىستاۋ-تە رىست.
 بىنمى-تە و م دۇنيا و ن أم،
 ممکن ارم-تە ۋا و ن أم،
 ممکن يە ماش دوستىءە
 يكبار بېد خو ۋا-تە رىست.
 مونك، پىءە ماش آزار مەك.
 مونك، تو ماش عىب دار مەك.
 يە-تو گىتارە تو چنا
 فُك وخت ماش همراھ-تە رىست

زندگى اس نو

زندگىءە اس نو څه سۇد سَر،
 تو-ى-أم جەھۇن ارد بىكۈرۈجت،
 سۇڭجت أم فُك جا قىلدر
 تۈنبىخ أم تو نە ۋىرۈجت.

ادارە نشررات سىمائى شغنان

زندگے اس نو څه سود سر،
تورد قسم خهم، تو کے باور:
غیرے تو تر یگه غهچېن
هر گز ام هوس نه چورجت.

زندگے اس نو څه سود سر،
آسمون نزديک يا ڈر؟
تورد ام ۴ز اس آسمون تير
ڈو-ارهی پستئرخ ڦورجت.

زاری ام چورجت پے مولا،
چورجتے تو مو رد پیدا،
تو جهت ام ۴ز آستون تير
خو دل ات خو جون ربورجت.

آلیدوش، دلگیرت سُت،
واى افسوس پيرت سُت،
تر دوباره زندگونے
کے هوس تونېخ نه مورجت.

گلے ځښون

اے گلے ځښون، تر که یت روون؟
زېبے بدخشون، تر که یت روون؟
اس خَرَغ نست بيدے جای دُنيا يند،
۴ز څُبِت حيرون تر که یت روون؟
عهد ام چود مات تویام يکديگاره،
مهکے عهد وپرون، تر که یت روون؟
سُت مو زارد تے غلچ اته اس ابرے غم،
لپ مو دل آسمون، تر که یت روون؟
اس تو تيداو ابرے یېن ېن جمع سَت،
شچ ته ڏېد بارون، تر که یت روون؟
تو-ت چے تيد ڏگويا ۴ز مه سام خبر،
چيزت سرگرڏون، تر که یت روون؟
چهی یو خوشخت؟ تر چے خجزت تو چے تيد؟،

چے تے یت مِمُون، تر که یت روون؟
یت لیدوش اس تو پرا، نست عیبے وے،
عشقے ڏاد فرمون، تر که یت روون؟

گل ار گلزار

نه تو یت پاک دومهن، نه وُز گل ار گلزار ام.
نه تو آزار پے مو ڪن، نه وُز پے تو آزار ام.
وُز باغبون تر بیو، تو-ت سَقْحه تر پگه باغ،
نه تو یت درکارمورد، نه وُز تورد درکار ام.
مائش عشق اند چھی عیب دار ڦُد، اچب نست معلوم،
نه تو عیب دار مو ڪے، نه وُز ته تو عیب دار ام.
مائش بین ارد چیز ڦُد بر ٻرجيڻن صلوٽ،
فهمت مو معنے يا ڦا گه تورد تكرار ام؟
ڙيوچ داو ام ڙيوچ تو، اما توبيت زريات دار،
نست خايين اچگه موند، وُز ڦا گه تو بي چار ام.

بخت پرنده

بخت پرنده، کو رو هز اے جا سه لو نه کے.
سراء عشق اندير ساؤ یے گنجے خونه کے.
سراء عشق اندير گلبن هزار رقم روی ڏئخ
تو وېچ درون اند انتخاب اک وے یے دونه کے.

بخت پرنده کو رو هز و م اند و م جای داد فهم
لهکے و م جای مه بِنَس ام یے چیز نبنيونه کے.
يه-ته بعد ممکن پپنخت تو ليدوش غل ٻرپزد-آنی؟
دے ندے نه فهم چيز لوقے اے چيز کو بونه کے.

وُز آسمون فی-م

ڙيوچ ام تو مئست ڦے یت، وُز آسمون ڦی-م،
ڙيوچ ام تو سَقْحه ڦے، وُز بارون ڦی-م.

يا يکبار خُبِثْ تو يه مو تے مِمُون،
 يا يکبار مو لهک وُز تو تے مِمُون ڦي-م.
 بنھب ته تو فکر اند وُز ایجاد خو ساز آم
 مِبَثْ سُود خَرَغَ ارد-تہ تو دهم تے ڙاز آم،
 نه دِگَرْ گه ياشپن جنا ته ناز آم،
 يا فارت تورد اس خو ڙيوچ داو بنپمون ڦي-م؟
 لوم لهک به دل فِرجه يېت بَنْتِيزد مو نفس
 مو مرغَي دل آزاد سُود اس قفس.

پير آم سُدْجَتْ تر عاشقَيْ موند هوس،
 ڙيوچ آم تو دل ڦيَتْ وُز تو ارمون ڦي-م.
 وُز حس ڪن آم پيرے يے مو چوچ زپر،
 اما مو دل خو نالهن نه ڪِبَتْ خپر.
 وُز لوم دپر سُتْ اته يو لوقد نه سُدْجَ دپر،
 دے جهت آم مجبور ادے هجرُون ڦي-م.

ابرے اس آسمون

ابرے اس آسمون نه فهم آم تر که سُتْ،
 خير اس کوه يند ار زمين درو ڪله سُتْ.
 بهر - خرغ خدارج خِزَ اند آم نوسچ وئڻ گھل تي
 شعر درو ایجاد چيد آم آسته-آسته سُتْ.
 و هڏ سفخاز کخاپن وم زِمَخ اندير بنوچن،
 بنوچ گھر ار زِمَخ درون ييو اس بيو فنه سُتْ.
 چوبنت آم وِپَه درون اند ييو لپ خَبَن خُشروي،
 يوندے يام وينت وم ات، مو دل درو ناله سُتْ.
 يوندے يام قيود وم ات، يه شينتے ڏادے قهقره
 نھله دے دراز چس، نه مود اته گلله سُتْ.
 و ليدوش، بپدرکب ات تويدي، يه ڦَد راضي،
 يا يے يه زهره نه چود، يا يت تو سَرَمنده سُتْ.

آ سارِيون

مَ دُوند سالپن اند آم ڦَد آرُوم،
 مَ دُوند آم عشق ارد نه چود باور.
 ئُر آم خوڻم اند وم وينت سُتْ آم هجرُون.

خو ردېت اُم يکباره سُت قاندر
 آساربون، کو مهکے تېز-تېز گير!
 کو تېزدے مو ياس تر وم دربار.
 کو مه پېښح مو، توند پے مو چير؟
 ۇز اُم مجبور وم وينتاو يکبار.
 اے مه ۋۇ روز اُم ھەنگ مجنون:
 ۇز آرۇم ات، مو دل آرۇم نه نىيىت.
 بنافح اُم-تە خو ياس اُم خو ترە يون،
 اما خۇڭم اس مو چېم اند رخىيت.
 اس بەر خرغ اند اُم تويد پىاڻە.
 اس بەر خرغ اُم تويد وم سىكىدا.
 ار تېم اُم فەريپت خومات ات مافە
 مو رد درکار غلېت تىدا خو تىدا.

يە خو درگاه يرد

يە خو درگاه يرد ليل تر خير كېنىت.
 كەند تە وابن ارد وپىدد، كەند تر ژير كېنىت.
 ۇز ون اُم وم، قىيو اُم ات مردم تە لوقۇش:
 چىس دے ئېيون، چىس تو دے، يە چىر كېنىت.
 مو رد تە لوقۇن بەس كىن، يە چار دار،
 يىيو مو پۇند انجىيەد، يىيو مو گير كېنىت.
 كە يە يە روز تىزىد وم چار اس خرغ،
 ناكە وم چار غىسىپ اس پامېرى كېنىت.
 بىھب دىگە يىن بنافحىن ات ۇز اُم اگە
 مو خيال خو ردېت تە وم تصویر كېنىت.
 آى لېدوش، مە ڈەھ حال وم، مە كە بەس،
 يېست خۇڭاي يكجا تە تقدىر كېنىت.

دے ماش ملکېت خە پىرڈاد، بەس نە قۇد نە.
 خو قەھرض اندېت وە مىس ڈاد، بەس نە قۇد نە.
 نە لعل رېد ات، نە ياقوت ات، نە لاجور،
 سىت ات ژىرپت فۇكىت ياد، بەس نە قۇد نە.
 غلېچ لوقۇت: "چىز اُم دولت ارد چورج؟"
 دے دولت اُم چود بۇلا، بەس نە قۇد نە.
 كو شىرىين شاھ يە خوند جون بازى يېن چود،

وطنے چود یو بُناد، بهس نه ڦُد نه.
 څه لودِن دسگه ملت، "تاجیک" آ نیست،
 دے خلقے چود یو آزاد، بهس نه ڦُد نه.
 دو شنبے مئے (شاروال)^۳ بنهر خدانظر تهم،
 څه چودے بنهر مِس آباد، بهس نه ڦُد نه.
 قطارک نوم خپل صف ام پے قاغذ،
 ڦُک اردن ده کچو سواد، بهس نه ڦُد نه.
 دے عالم ات، دے مالِم ات طبیب ڦُک،
 خو گسب تیربن ڦَد استاد، بهس نه ڦُد نه.
 ڦُک پن بنئید ات، ڦُک پن چود بې غمث کار،
 ڦَدِن بخت اندے دلشاد، بهس نه ڦُد نه.
 عجب پت ار وطن ناسایینے ڦُود،
 فنه یاشپن پن ماد، بهس نه ڦُد نه.
 نه رېد بېچاره خلق اردا علاج خو،
 ڦُکبُث اس ملک ڏُر ڏاد، بهس نه ڦُد نه.
 اه مشک دوس غل قرار نوسچت، ٿَوبنچ خو،
 فنه یپن چود دے ایجاد، بهس نه ڦُد نه.